

Concursul național pentru elevii din mediul rural
„Universul cunoașterii prin lectură” - Etapa județeană, 25.04.2026
Clasa a V-a

Timpul de lucru: 2 ore.

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Partea I

(20 de puncte)

Citește cu atenție textul următor, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date:

A fost odată un pisoi. Era un pisoi de casă, alb și pufos, parcă făcut să-l tot rostogolești pe covor ca pe o mingiuță. Tocmai de aceea, stăpâna lui îl botezase Fluffy. Ca mai toate pisicile, Fluffy dormea întruna. Se trezea numai când avea el chef, fie zi, fie noapte. Așa că ziua se juca și era drăgălaș, iar noaptea, când toți oamenii dormeau, pisoiul nostru se plimba tacticos prin casă, gândindu-se la tot felul de lucruri sau privea pe fereastră stelele, celelalte case și rarele vietăți nocturne.

Într-o noapte, cum stătea el pe pervaz cu gândul la propriile gânduri, ciuli urechile dintr-odată. Fusese doar un fâșâit de o clipă, undeva în casă, nimeni în afară de o pisică n-ar fi putut să-l audă. Fluffy se duse întins spre locul de unde venise zgomotul, lipăind în tăcere deplină. Și acolo, ce să vezi? Aproape de cămară, un șoricel mic-mic căra în spinare o bucată de măr.

– Tu cine mai ești? îl întrebă Fluffy, torcând prietenos. [...]

– Păi, sunt un șoricel! Și mă cheamă Chițăilă!

– Bună, Chițăilă, eu sunt Fluffy și sunt un pisoi. Ce faci tu aici?

– Aăăă, am venit să-mi iau de mâncare... Știi, am șapte copii acasă...

– Tii, ce mi-ar plăcea să-i cunosc și pe ei!

– Aoleu, familia mea s-ar speria foarte tare dacă aș aduce o pisică acasă!

– Dar de ce? Sunt foarte drăgălaș.

– Mie nu mi se pare. Mie îmi pari mare și înfricoșător. Chiar și acum, că stăm de vorbă, nu mă pot opri din tremurat. Și nu sunt cu totul convins că nu te joci cu mine înainte să mă mănânci. Pisicile fac adesea așa, se joacă cu mâncarea. [...]

– Păcat, prietenii sunt foarte folositori.

– Și la ce folosesc ei?

– Păi, uite, de exemplu, eu acum o să-ți dăruiesc bucata mea de cașcaval pusă bine sub canapea. Mi-a dat-o stăpâna, dar mie nu-mi place cine știe ce. Așa fac prietenii.

– Foarte mulțumesc! Așa ceva, o pisică să ajute un șoricel, cine a mai pomenit?! Dar recunosc că e tare bine.

– Deci suntem prieteni?

– Suntem!

Zis și făcut. Fluffy aduse de sub canapea bucata de cașcaval. Era puțin prăfuită și puțin mucegăită, dar tot era ditamai ospățul pentru o familie de șoricești.

– Dar cum o să duc eu ditamai cașcavalul acasă? se întrebă Chițăilă. Cred că pe bucăți. O să fac vreo zece drumuri!

– Nici vorbă, ți-l duc eu până acasă, se oferi Fluffy. [...]

Și, tot discutând ei despre noile și surprinzătoarele posibilități ale prieteniei, cei doi amici ajunseră acasă la Chițăilă. Aceasta era o vizuină bine ascunsă sub rădăcinile unui stejar bătrân, în care intrai printr-o scorbură, apoi coborai încetișor până ajungeai într-un fel de cămară foarte mare, cu rafturi ticsite de bunătăți: fructe, legume, nuci, chiar și niște căpăcele de ghindă cu lapte prins.

(Vlad Stroescu, Poveste cu prieteni)

1. Transcrie, din text, două cuvinte/structuri care se referă la timpul desfășurării acțiunii. **4 puncte**

2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se află varianta corectă de răspuns: **4 puncte**
Pisoiul de casă aude un fâșâit:
a) ...când se plimba tacticos prin casă.
b) ...în timp ce privea pe fereastră stelele și rarele vietăți nocturne.
c) ...când toți oamenii dormeau.
d) ...cum stătea el pe pervaz.
3. Rescrie enunțurile următoare în ordinea apariției lor în fragment. **4 puncte**
a) Cei doi amici ajunseră acasă la Chițailă.
b) Un șoricel mic-mic căra în spinare o bucată de măr.
c) Prietenii sunt foarte folositori.
d) Fluffy dormea întruna.
4. Transcrie, din text, două figuri de stil diferite, precizând felul acestora. **4 puncte**
5. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, stările prin care trece Chițailă, așa cum reies din textul-suport. **4 puncte**

Partea a II –a **(20 de puncte)**

Citește cu atenție textul următor, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date:

Aristotel spunea: „Nimeni nu poate trăi fără prieteni, chiar dacă stăpânește toate bunurile lumii.” Este dificil să trăim fără prieteni, este aproape imposibil. Cred că fiecare a avut sau are cel puțin un prieten. „Un prieten este cineva care te cunoaște așa cum ești, înțelege ce ai fost, acceptă ce ai devenit și te lasă să crești în continuare.” (William Shakespeare). Ai asemenea oameni în compania ta? Dacă da, înseamnă că ai prieteni. „Prietenia este precum banul: ușor de realizat, dar greu de păstrat.” (Samuel Butler). Prietenul pe care-l ai, poate fi unul adevărat sau unul fals. „Prieten adevărat e cel care, chiar dacă te cunoaște bine, continuă să te placă.” (Elbert Hubbard). Bucură-te când ai parte de un asemenea prieten. Fii însă atent că s-ar putea să ai parte și de prieteni din interes, prieteni falși. Emil Gârleanu spunea: „Nimic nu e mai amar decât otrava prieteniei false.” Cu siguranță că atunci când există o relație de prietenie sunt și momente delicate. [...] „Prietenia nu poate fi dusă mai departe dacă nu suntem în stare să trecem peste mici greșeli.” (Jean de la Bruyère). Frumusețea unei prietenii este dată de rezistența ei în timp, în ciuda problemelor cu care a trebuit să se confrunte. Isabel Allende afirmă: „Adevărata prietenie rezistă timpului, distanței și tăcerii.” Timpul este un test al prieteniei. [...] Are prietenia limite? Până unde merge prietenia? [...] Prietenia trebuie prețuită. Un prieten bun este o binecuvântare pentru orice om.

(Text adaptat după <https://danielciupe.wordpress.com>)

1. Menționează, într-un enunț, care este testul prieteniei, așa cum reiese din text. **4 puncte**
2. Selectează, din textul dat, părerea lui Emil Gârleanu despre prietenie. **4 puncte**
3. Scrie, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este menționată varianta care conține informația corectă, conform textului dat: **4 puncte**
a) Prietenul pe care-l ai poate fi unul adevărat sau unul fals.
b) Un prieten bun nu este o binecuvântare pentru orice om.
c) Emil Gârleanu spunea: „Adevărata prietenie rezistă timpului, distanței și tăcerii.”
4. Explică, în 20-30 de cuvinte, afirmația: „Prieten adevărat e cel care, chiar dacă te cunoaște bine, continuă să te placă.” (Elbert Hubbard) **4 puncte**
5. Prezintă, în aproximativ 50 de cuvinte, importanța prieteniei, valorificând afirmația lui Aristotel din textul dat. **4 puncte**

Partea a III-a **(50 de puncte)**

1. Numește, într-un enunț, un element comun celor două texte. **5 puncte**
2. Transcrie o secvență descriptivă din primul paragraf al textului literar. **5 puncte**
3. Precizează numele a cinci personalități menționate în textul de la *Partea a II-a*, preocupate de ideea de prietenie. **5 puncte**

-
4. Formulează câte o idee principală din fiecare text-suport. **5 puncte**
5. Crezi că poate exista o prietenie adevărată între personajele din textul de la Partea I? Motivează-ți răspunsul într-un text de 80-100 de cuvinte, valorificând textul. **15 puncte**
6. Redactează o compunere narativă de minimum 150 de cuvinte, în care să îți imaginezi o continuare a acțiunii din textul de la *Partea I*. **15 puncte**